

Internačný tábor v Zlatých Moravciach 1921

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1550_7383	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Internačný tábor v Zlatých Moravciach	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1921	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	0,20 bm (1 archívna škatuľa, 2 knihy)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Správa internačného tábora v Zlatých Moravciach (v spisovom materiáli označené nasledovne: Veliteľství tábora internovaných; Veliteľství internačního tábora Zl. Moravce; Velitel tábora internačného v Zlatých Moravcích)	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Internačný tábor v Zlatých Moravciach bol založený na základe prípisu ministra ČSR s plnou mocou pre správu Slovenska Martina Mičuru č. 9821/1921 Adm. rev. zo dňa 25. októbra 1921. Jeho úlohou bolo internovať tzv. „politicky podozrivých ľudí“ z územia Slovenska na území Tekovskej župy, najmä súvislosti so šírením myšlienok monarchizmu, iredenty a bolševizmu. Tábor sídlil v bývalej väznici Sedrie v Zlatých Moravciach. Tábor začal svoju činnosť dňa 26. októbra 1921, keď do bývalej sedriálnej	Dejiny správy pôvodcu

		väznice priviezli prvých 8 väzňov. Dňa 28. októbra 1921 boli príslušné úrady v Bratislave upovedomené, že tábor je týmto dňom zriadený. Správu tábora prevzal četnícky dôstojník, okresný četnícky veliteľ v Zlatých Moravciach npor. Manda. Mal pridelené strážne mužstvo, ktorého veliteľom sa stal Jozef Kárník, preložený z četníckej stanice v Topoľčiankach. Dohľadom nad správou peňazí, vedením a preskúmaním účtov bol poverený kapitán Langhammer. V tábore internovali len tie osoby, o ktorých rozhodlo ministerstvo alebo župné úrady a o každej prijatej alebo prepustenej osobe sa malo ihneď podať hlásenie. Odvolať internovanie mohol vo všetkých prípadoch Minister s plnou mocou pre správu Slovenska, župné úrady len u osôb, ktoré dali internovať vo svojej kompetencii. Činnosť internačného tábora v Zlatých Moravciach bola ukončená odchodom posledného internovaného dňa 26. novembra 1921.	
3.2.3.	Archival history	Spisy vzniknuté z činnosti internačného tábora v Zlatých Moravciach sa zakladali pod základným číslom 181 protokolu četníckeho oddelenia v Zlatých Moravciach (Četnické oddělení čís. 10 v Zl. Moravcích). Archívny fond bol vyčlenený z fondu Tekovskej župy (1540 – 1922) pri prácach na usporiadaní v roku 1959 v bývalom Štátnom archíve v Bojniciach. Zachoval sa takmer úplne.	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Štátny archív v Nitre prevzal písomnosti Tábora internovaných v Zlatých Moravciach pod prírastkovým číslom 142/2 dňa 23. 12. 1952 ako súčasť archívneho fondu Tekovská župa (1540 – 1922).	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Písomnosti v archívnom fonde dokumentujú činnosť internačného tábora v Zlatých Moravciach a podávajú obraz o zriadení, krátkom fungovaní, prijímaní, evidencii a prepúšťaní osôb, ktoré boli považované za politicky nespoľahlivé. Patrili medzi nich komunisti, robotnícki organizátori, osoby podozrivé z iredenty a monarchizmu (spojenie s maďarskými iredentistickými živlami, agitovanie za odtrhnutie župy od	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>Československej republiky, spojenie so zástancami integrity Uhorska, konanie tajných iredentistických schôdzok, nahováranie verejnosti na protištátne prejavy; agitácia za demonštratívne vlastizravné prejavy, navádzanie obyvateľstva na podpisovanie memoranda za odtrhnutie Gemerskej župy od Československej republiky; podozrenie z maďarského monarchizmu a snáh o návrat Habsburgovcov; agitácia proti celistvosti štátu; štvanie medzi robotníctvom proti štátu; podozrenie z vyzvedačstva), osoby bez cestovného pasu (prešli cez hranice bez pasu, nemali zamestnanie, nehlásili sa, ohrozovali bezpečnosť). Nachádzajú sa tu rozhodnutia o internovaní aj zrušení internovania, tzv. postrkové listy Policajnej hnaneckej stanice v Bratislave. Spisový materiál obsahuje nariadenie o zriadení tábora pre internovaných z územia Slovenska v Zlatých Moravciach, úpravu o cenzúre korešpondencie internovaných osôb, zoznamy osôb privezených v 1., 3. a 4. transporte, predpisy a smernice pre internovanie, denný poriadok v tábore, zoznamy prepustených z tábora internovaných, sťažnosť internovaných na ubytovanie vo väznici a posudok o stave budovy a hygienických zariadení, evidenciu internovaných osôb s uvedením nacionálií a dôvodu internovania.</p> <p>Archívny fond pozostáva z 3 inventárnych jednotiek, uložených v 1 archívnej škatuli. K písomnostiam patrí 1 registratúrny denník z roku 1921 a 1 úradná kniha: zoznam internovaných z roku 1921.</p>	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Informácie o vyrad'ovacom konaní nie sú k dispozícii.	Vyrad'ovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Neočakávajú sa.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Prvou inventárnou jednotkou je registratúrny denník z roku 1921, druhou inventárnou jednotkou je Zoznam internovaných z roku 1921. Poslednú, tretiu jednotku archívneho	Spôsob usporiadania

		<p>fondu tvoria spisy uložené s č. 1 – 120.</p> <p>Archívny fond je usporiadaný a prístupný inventárom v štruktúre:</p> <p>I. Registratúrny denník 1921 II. Zoznam internovaných 1921 III. Spisy č. 1 – 120 z roku 1921</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	Archívny fond je prístupný bez obmedzení.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský, český	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Spisy archívneho fondu Internačného tábora v Zlatých Moravciach nie sú poškodené.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny archív v Bratislave, Vojtech Šarluška: Tábor internovaných v Zlatých Moravciach 1921, inventár, Bratislava 1962, evid. č. 185, 5 s.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, Novozámocká 273, 951 12 Ivanka pri Nitre	Existencia a umiestnenie

			originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	ŠABO, Dominik. Tábor internovaných v Zlatých Moravciach v roku 1921. In Vojenská história, 2012, roč. 16, č. 2, str. 181 – 186. KOSTICKÝ, B. – WATZKA, J.: Štátny archív v Bratislave, pobočka v Nitre – Sprievodca po archívnych fondoch II. Bratislava : Slovenská archívna správa, 1963, s. 210.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	---	Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Mgr. Edina Turanová	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	22.05.2018	Dátum vyhotovenia opisu